

Een kwintet schertsprofessoren van wisselend, maar weinig fraai allooi

C.N.M. Renckens

‘Niemand weet hoeveel bedriegers niet beter weten of ze zijn altijd doodeerlijk geweest.’

Arne in *Nooit meer slapen* van W.F. Hermans

Professor Kokadorus • Het museumcafé van het Amsterdamse Joods Historisch Museum heet het Kokadoruscafé hetgeen al direct aangeeft dat wij hier met een legendarische figuur te maken hebben. Oppervlakkige lezertjes zouden de naam Kokadorus licht kunnen verwarren met de welbekende Meester Kackadoris, maar er zijn geen aanwijzingen dat Meyer Linnewiel, die als marktkoopman optrad onder de naam Kokadorus, van het bestaan van Kackadoris heeft afgeweten. Zelf verklaarde hij de herkomst van zijn naam anders: Ko heette zijn grootvader, Ka was zijn grootmoeder en zijn vader heette Dorus. Dit samengenomen leidde tot de naam waaronder hij beroemd werd: Ko-ka-dorus. De Amsterdams-Joodse marktkoopman werd op 22 maart 1867 geboren te Leeuwarden en hoewel door het Historisch Centrum Leeuwarden opgenomen in de lijst van 100 bekende Leeuwarders, verhuisde hij al op jonge leeftijd naar Amsterdam. Daar verkocht hij al rond zijn tiende in de Kalverstraat lucifers. Hij had er handigheid in en is zijn leven lang standwerker gebleven. Aanvankelijk op het Waterlooplein en later op het Amstelveld verkocht hij ‘Kleeden en Ongeregeld’, waaronder bretels (‘Zó goed! Om je schoonmoeder aan op te hangen!’) en toiletartikelen, maar was vooral bekend om zijn politieke commentaren en zijn gevatte conversatie. Koning Willem III vernam ervan en nodigde hem uit om in Apeldoorn op Het Loo te komen spreken, maar in het sjeke gezelschap viel de anders zo gevatte standwerker stil. Hij zou talrijke bewonderaars over de hele wereld hebben en ook bevriend zijn geweest met de Amerikaanse president Teddy Roosevelt. Hij verkocht later van alles: schrijfgerei, zakmesen, kammen, likdoornpleisters, wondermidde-len (zijn beruchte migrainestiften), maar vooral praatjes. Ook wist hij te vertellen dat de Britse koning Eduard VII in Londen een plein naar hem had genoemd, Kokadorus Square. Toen hij eens een dwangbevel van de deurwaarder had gekregen heeft hij dat door een persoonlijk be-

Professor Kokadorus

zoek aan Hare Majesteit ongedaan weten te maken. Ter compensatie van zijn gederfde levensvreugde heeft de Koningin hem vervolgens tot adviseur aan het hof benoemd. Op 15 oktober 1906 vierde hij op het Amstelveld zijn zilveren jubileum als marktkoopman. Bij dit jubileum ontving hij van alle groten der aarde gelukstelegrammen. Naast een uitgebreide hulde van zijn bewonderaars leverde hem dat ook de eretitel ‘professor’ op. Deze titel honoris causa zou hij van de Amsterdamse Gemeentelijke universiteit hebben gekregen, maar bronnen binnen de UvA kunnen dit niet meer bevestigen. Hoe het ook zij, vanaf 1906 trad Linnewiel op onder de naam ‘professor Kokadorus’. Op 27 mei 1934 overleed de man die door zijn collega’s werd aangeprezen als ‘keizer der standwerkers’, en die zichzelf – met een knipoogje naar een toneelstuk van Shakespeare – aanduidde als ‘de koopman van Noord-Venetië’. Momenteel staat er een bescheiden bronzen standbeeld van Kokadorus op het Amstelveld, waarop Kokadorus is te zien bij het aanprijzen van bretels. Het werd daar in 1977 door het Amsterdams Studenten Corps geplaatst en is vervaardigd door de beeldhouwster Erica van Eeghen. Montag schreef in 1993 eens een column in de *NRC*, getiteld ‘Kokadorus’. Hij beschreef het Amstelveld als een der mooiste pleinen van Amsterdam, noemde kortelings de beroemde koopman die er zo vaak gestaan had om vervolgens de Welstandscommissie die toestemming had gegeven voor ingrijpende verbouwingen aan het plein, als ‘Kokadoruscommissie’ te betitelen, een niet mis te verstane diskwalificatie. De bouw van de luxeappartementen van het Résidence Amstelveld werd destijds verdedigd door Frans Heddema van de Raadscommissie

Volkshuisvesting en ook deze werd door Montag als een 'Kokadorus' betiteld. Voorwaar een wel-luidend scheldwoord en mooie bijkomstigheid ervan: zo blijft de herinnering aan een welbe-spraak man bewaard.

Professor Vogelaar • Van de Utrechtse bio-chemicus dr. E.F. Vogelaar hadden we al heel wat gezien en wij kennen maar weinigen die zo consequent en over een zo lange tijdspanne telkens weer in een ander, maar steeds geman-keerd gezelschap opduiken als hij, maar dat ook hij zich nog eens met een hoogleraarstitel zou sieren, kwam toch nog als een verras-sing. Vogelaar is oprichter en directeur van het Europees Nutriënten Laboratorium (ENL) en wij hebben al herhaaldelijk aandacht aan zijn (orthomoleculaire) carrière moeten besteden. Eind jaren '70 dook zijn naam op als lid van de Wetenschappelijke Onderzoeks-Commissie van de Stichting Interdisciplinair Kanker-Onderzoek Nederland (SIKON), die zich 'ten doel stelde de waarde van de Moermantherapie en andere mogelijk door de reguliere medische wereld genegeerde methoden voor het behandelen van kanker te onderzoeken.' Het initiatief waarin Vogelaar o.a. samenwerkte met Wiese, Aakster, Linnemans, S. de Graaf en O.G. Meijer, werd geen succes en pas veel later ging een ander gezelschap met veel overheidssubsidie onder leiding van eerst Wiese – en toen deze te psychi-atrisch werd – later Valstar en Antonczyk aan de slag om in 1991 het grote retrospectieve onder-zoek naar de waarde van de Moermantherapie af te scheiden.

Professor Vogelaar

Medio jaren '90 volgde Vogelaar Schuitemaker op als voorzitter van de Maatschappij ter Orthomoleculaire Geneeskunde (MBOG). De zogenaamde 'orthomoleculaire geneeskunde' is – vrijwel al onze lezers zullen hiervan op de hoogte zijn – een abjecte vorm van kwakzalverij, grotendeels bestaand uit het 'diagnosticeren' van 'deficiënties' en het vervolgens aanbieden van therapie in de vorm van voedingssupple-menten, vitamines, aminozuren en mineralen. Mensen met vage klachten, die in de reguliere geneeskunde als niet ziek beoordeeld worden, krijgen zo een pseudodiagnose en een neptherapie aangeboden, die hen veel geld kost en soms aantoonbare schade oplevert. De industrie en groothandel, die de orthomoleculaire prepara-ten leveren, hebben er veel belang bij dat zo-veel mogelijk (alternatieve) therapeuten in staat

zijn de orthomoleculaire diagnose te stellen en zij organiseren via mantelorganisaties opleidin-gen tot orthomoleculair therapeut. Tijdens het voorzitterschap van Vogelaar kreeg de MBOG een buitengewoon slechte beoordeling van de Consumentenbond, die destijds in opdracht van het ministerie onderzoek deed naar de kwali-teit van alternatieve beroepsorganisaties. Men keek daarbij niet naar werkzaamheid, maar slechts naar praktijkorganisatie, klachtrecht, hygiëne, tarieven etc. (zie *Actieblad*, mei 2000). Cijfermatig werd de kwaliteit van de MBOG in 1998 met een 2,9 en een jaar later zelfs met een 1,3 beoordeeld: extreem lage cijfers. Vogelaars ELN dient voornamelijk om alternatieve gene-zers aan een pseudodiagnose te helpen, waarbij hij ook therapieadviezen geeft. In 2001 heeft de VtdK zich bij Vogelaars beroepsorganisatie de Ned. Ver. Klinische Chemie (NVKC) beklagd over het gekwakzalf van haar lid, waarbij wij dossiers konden overleggen waarin na kostbaar bloedonderzoek respectievelijk de diagnosen 'verstoorde alvleesklier', 'chronisch candida-syndroom' en 'ernstige kwikbelasting' werden gesteld. Het onderzoek dat het ELN uitvoert bestaat, zo lijkt het, deels uit normaal klinisch chemisch onderzoek, maar bevat ook zeer 'on-gewone' testen, zoals de 'levend bloed ana-lyse' (een kwakzalverstest, waarbij vers bloed wordt bekeken met een donkerveldmicroscop), de haaranalyse, bepaling van kryptopyrrol in urine en het geven van 'consulten' (€ 49,- per tien minuten). De afloop van het door de NVKC ingestelde onderzoek beschreven wij in het *NTtdK* van 2004,4:37. Maar Vogelaar ging door. Recent kwam het ENL opnieuw ongunstig in het nieuws toen endocrinologen van het AMC in het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde* enkele patiënten beschreven bij wie door Vogelaars lab ten onrechte schildklierziekte was vastgesteld (Wiersinga et al. *NTvG* 2007, 2813-2815) maar vervolgens wel dienovereenkomstig werden be-, of liever gezegd, mis-handeld. Toen in 1999 binnen opvallend korte tijd drie steunfondsen werden opgericht in het kader van alternatieve behandelwijzen tegen kanker, hartziekte en reuma, verscheen de naam Vogelaar opnieuw. Nu als wetenschappelijk adviseur van het 'kwakfonds' Nationaal Hartfonds, waarvan de oprichter achter de schermen bleef (Trossèl, die nog op 17 februari 2009 werd veroordeeld door een Belgische rechter wegens kwakzalverij met stamcellen bij MS en ALS) en waarvan de mala-fiditeit al snel duidelijk werd. Dit fonds dat de Hartstichting op bedrieglijke wijze beconcur-reerde moest na een rechtszaak zijn naam wij-zigen in Fonds voor het Hart en het bestaat nog steeds, compleet met fiscaal voordeel als men het geld doneert. Vogelaar is in feite een 'kleine

The role of Amino Acids in the Prevention or Healing of Anxiety.

Dr. Emar Vogelaar, Prof. of Clinical Nutrition, Benadir University, Tel: +31-622786920 ef-vogelaar@wxs.nl
www.europeanlaboratory.com and www.worldhealthfoundation.info
European Laboratory of Nutrients/Vitamin Diagnostics/ World Health Foundation/Benadir University

Vogelaar oereert

krabbelaar', die bloed nakijkt op verzoek van alternatieve genezers en artsen, die met Valstar in het zeer kleine Nederlands Genootschap voor Orthomoleculaire Oncologie zit en die – ondanks het wegvallen van zijn kompaan de ex-internist Dankmeijer die vorig jaar door het tuchtcollega uit het artsenberoep gezet – waarschijnlijk met enige moeite een broodwinning heeft. Een academische loopbaan leek bij dit cv niet erg waarschijnlijk, maar op zijn website is het duidelijk te zien: prof.dr. E.M. Vogelaar, die op congressen in binnen- en buitenland lezingen houdt over *anti-aging* en de rol van aminozuren bij angstsyndromen, om maar twee voorbeelden te noemen. Gelukkig hoefden wij hem niet zelf te bellen om te vernemen welke universiteit deze grote vis had binnengesleept, want in het colofon stond e.e.a. duidelijk vermeld: Vogelaar zou professor zijn aan de Benadir Universiteit te Mogadishu. Op de website van die universiteit, opgericht in 2002 na het beëindigen van de jarenlange oorlog, staan in totaal 82 namen vermeld als medewerker van de medische faculteit, maar Vogelaars naam zocht ik er tevergeefs. Een e-mail aan de decaan met een verzoek om inlichtingen bleef onbeantwoord en dat kunnen wij ons ook wel voorstellen, gezien de ambities die men daar heeft. Dr. Mohamed Mohamoud Hassan, M.D, decaan van de medische faculteit schrijft op zijn website: 'As the Dean of the Faculty of Medicine at Benadir University, I would like to share my commitment to provide our student with superior education and learning environment. (...). Our teachers and professors are noted for their education to students, their excellent teaching, their clinical experience and their scholarly activities to remain at the cutting edge of their field. We aim to teach our students to marry rigorous scientific knowledge and humane, compassionate care. And we have succeeded. Our graduates are distinguished not only by their exemplary patient care but also by their remarkable academic achievements.' Dat Vogelaar zich professor noemt, kan dan ook haast niet, want aan de hierboven beschreven successen kan van een man als Vogelaar toch

geen serieuze bijdrage worden verwacht. De lat ligt zelfs in Mogadishu voor deze biochemicus mijlenver te hoog.

Professor Gorter • Over Robert W. Gorter (1946) kunnen wij korter zijn, want over hem is in dit blad al met regelmaat gerapporteerd en zelden gunstig. Deze basisarts liet zich ook geruime tijd als professor betitelen, in veel landen geen beschermde titel, maar dat werd hem recent in het land van de *Curierfreiheit* door de rechter verboden! De in Nederland opgeleide Gorter heeft een wat onoverzichtelijke carrière achter der rug, die begon in Amsterdam als antroposofisch huisarts en verslavingsarts, daarna was hij enige tijd als *associate professor* verbonden aan de universiteit van Californië en deed onderzoek naar het effect van Iscador (maretak) bij aids en naar het therapeutisch effect van cannabis. De titel 'associate professor' komt overeen met ons begrip 'wetenschappelijk medewerker'.

Professor Gorter

Gorter had er een onbezoldigde aanstelling en mocht geen patiënten behandelen. In een interview op 4 oktober 1998 dat hij had met *AIDS Treatment News*, vertelde hij zonder bliken of blozen dat Iscador er bij aids-lijdens toe leidt dat de ziekte stabiliseert en dat er vele, vele jaren geen progressie wordt gezien. En passant beweert Gorter ook dat Iscador ook het HPV-virus afremt waardoor cervixcarcinoom kan worden voorkomen bij vrouwen met afwijkende uitstrijkjes. In het interview presenteert hij zich als iemand nooit ziek is geweest sinds 1968 ('dankzij Iscador') en als directeur van het non-profit Europese Instituut voor Oncologische en Immunologische Research met vestigingen in Berlijn, Milaan en Amsterdam. Naar eigen zeggen werd Gorter in 1992 vice-decaan van de 'Medische School van Witten Herdecke', een antroposofische privé-universiteit, die voortdurend in grote moeilijkheden verkeert zowel financieel als met betrekking tot het tekortschietende niveau van het onderwijs. Eind jaren '90 dook hij op in Berlijn waar hij meedeed aan onderzoek naar het effect van cannabis op de eetlust van kanker- en aidspatiënten. Hij

Dr. Hassan, decaan med.
faculteit Mogadishu

werd daar in november 1999 plotseling verwijderd. Tenslotte is Gorter uiteraard ook professor aan de door hemzelf opgerichte *University of Anthroposophic Studies* in het bedrijvenpand Hohenstaufenring 30-32, Keulen, alwaar ook zijn kliniek gevestigd is. De antroposofische universiteit doet alleen aan *distant learning*, de cursisten kunnen vanaf elke plek op de wereld de lessen volgen. Voor heel veel geld biedt hij in Keulen 'kankertherapieën' aan hopelozen aan. Details over zijn voortdurende ruzies en de manier waarop hij schaamteloos kankerpatiënten veel geld uit de zak klopt zijn te vinden in oude afleveringen van dit blad, op onze website en op die van Skepp, tegen welke laatste site en haar aanbieders hij thans een proces aanspande dat juist in Antwerpen wordt behandeld. Onze vrienden Betz en Bonneux hebben die slag gewonnen (zie pagina 34). Bij de Vereniging komen met regelmaat schrijvende verhalen binnen over hoe Gorter onder flink dreigen met advocaten en deurwaarders zijn geld binnenhaalt, ook bij nabestaanden nadat de patiënten al lang zijn overleden. Veel ziektekostenverzekeraars blijken bereid (een deel van) de kosten gemaakt in Keulen te vergoeden, hoewel het scheidsgerecht SKGZ heeft geoordeeld dat de 'dendritische celtherapie en hyperthermie' van Gorter niet voor vergoeding in aanmerking komen. In februari 2008 werd hem door een rechter in Keulen verboden nog langer de hoogleraarstitel te voeren. Zou hij dat wel doen dan moest de naam van de universiteit erbij genoemd worden. Bij overtreding van het arrest wacht Gorter 250.000 euro boete of zes maanden gevangenisstraf. Het proces was aangespannen door dr. Kees Kleinbloesem (kwakzalverij met stamcellen, etc.), met wie Gorter in Keulen enige tijd had samengewerkt, maar met wie later heftige ruzie ontstond. Het tv-programma NOVA bracht op 21 maart 2008 een onthullende uitzending 'Alternatieve kankerbehandeling gevaarlijk' over Gorter. Na de uitspraak van de Duitse rechter noemt hij zich op zijn website (www.cologne-model.com) thans: PD dr G.W. Gorter MD. Iemand die snel leest denkt dat daar prof dr G W Gorter staat: zou dat ook niet de bedoeling zijn?

Professor Maes • De Belgische psychiater Michael Maes was tot 2004 hoogleraar Moleculaire Psychiatrie aan de Universiteit van Maastricht (UM) en verloor in 2005 het kort geding dat hij aanspande tegen de VtdK. Aanleiding was de nominatie van de UM (vakgroep psychiatrie) voor de Meester Kackadorisprijs 2005. De UM had Maes jaren gehandhaafd als hoogleraar, ook nadat hij op grote schaal alternatieve geneeswijzen ging toepassen. De toegang tot het academi-

sch ziekenhuis was hem al eerder ontzegd. Ten tijde van de nominatie in september 2005 stond Maes als hoogleraar op de website van de Universiteit. Maes bleek echter in september 2004 door de UM ontslagen wegens wanprestatie. De VtdK trok, toen de UM haar attent maakte op het ontslag van Maes, de nominatie voor de Universiteit in. Weigering zou ons op een rechtszaak zijn komen te staan, maar nu werd de zaak afgedaan met een gezamenlijke verklaring waarin de leiding van de UM zich ronduit achter de idealen van de VtdK schaarde.

Professor Maes

De Meester Kackadorisprijs wordt uitgereikt aan de instelling of instantie die in dat jaar de kwakzalverij het meest bevordert heeft. Maes gebruikt bij de behandelingen in zijn klinieken een scala aan kwakzalverijen zoals acupunctuur, chelatietherapie, visolie-capsules en andere supplementen. Verder paste hij allerlei onzinnige diagnostische technieken toe zoals de MELISA-test voor metaalallergieën, de HPU-test en de Pharmanex-biofotonen scanner. Maes claimde bij moeilijk behandelbare aandoeningen als fibromyalgie, het chronisch vermoeidheidssyndroom, burn-out en MS grote successen. Hij paste deze behandelingen vooral toe in zijn drie privé-klinieken in België en was in Maastricht niet vaak aanwezig, zijn onderwijstaken verwaarlozend.

Ook nadat de UM van de lijst genomineerden was geschrapt, zette Maes zijn rechtszaak tegen ons door. De rechter bleek op 22 december 2005 van mening dat de VtdK niet onrechtmatig had gehandeld door de UM, wegens Maes' praktijken, voor de Meester Kackadorisprijs te nomineren. Naar het oordeel van de rechter had de VtdK de effectiviteit van de door Maes gehanteerde methoden terecht in twijfel getrokken. Alle eisen van Maes – rectificatie op grote schaal, schadevergoeding en een verbod hem ooit nog met kwakzalverij in verband te brengen – werden afgewezen. Maes werd ook veroordeeld tot betaling van de kosten van het geding. Kosten die hij nog immer niet heeft betaald, omdat hij zogenaamd de mogelijkheid van een hoger beroep overweegt. Hij verloor ook al zijn rechtszaken tegen de UM. Maes is intussen nog altijd actief, zich tegenwoordig vooral richtend op het chronisch vermoeidheidssyndroom, dat in zijn ogen een zuiver lichamelijke oorzaak heeft. In zijn lezingen en publicaties noemt hij

zich nog onvervroren 'professor Maes', maar aan een instelling van wetenschappelijk onderwijs is hij niet meer verbonden. Zeker niet als hoogleraar.

Professor Keppel Hesselink • Dit verhaal wordt erg kort, want wij hadden de redactie al eens moeten beloven niet te veel aandacht meer te zullen besteden aan deze vrolijke neuro-acupuncturist. In het rijtje nepprofessoren kan en mag hij natuurlijk niet ontbreken, maar wij verwijzen de lezer graag naar de VtdK-website, waar in een viertal paragrafen inzicht wordt gegeven in de achtergronden van Keppels hoogleraarerschap moleculaire farmacologie, beweerdelijk ook al aan de Witten Herdecke universiteit in Duitsland. Volgens een artikel in *Der Spiegel* over de problemen van die universiteit, strooit men er met 'doktorshoeden en hoogleraarstitels' met alle gevolgen voor het niveau van het onderwijs en reputatie.

Professor Keppel Hesselink

Een basisarts, die zich farmacoloog noemt maar geen lid is van de betreffende beroepsverenigingen, een basisarts die zich professor noemt maar die geen wetenschappelijk onderzoek verricht, geen promovendi heeft en het vooral druk heeft met zijn acupunctuurpraktijk in Soest en zijn door veel niet-ingewijden serieus genomen (mede dankzij zijn professorstapel, natuurlijk, en zijn wetenschappelijke adviesraad met zelfs een AMC-hoogleraar neurochirurgie erin) stichting IOCOB, dat is Keppel Hesselink. Hij weet zijn Steineriaanse obscurantistische inspiratie meesterlijk te verbergen achter de pretentie een wetenschapper te zijn. Een esotericus blijft hij natuurlijk en hij bewijst weer eens hoe zeer Ambrose Bierce gelijk had toen hij reeds in 1906 in zijn *Devil's Dictionary* het lemma *Esoteric* definieerde: 'Very particularly and consummately occult. The ancient philosophies were of two kinds – *exoteric*, those that themselves could partly understand, and *esoteric*, those that nobody could understand. It is the latter that have most profoundly affected modern thought and found greatest acceptance in our time.' Er is in honderd jaar maar bitter weinig veranderd.

Professor Defares • Het is al 33 jaar sinds zijn aanstelling als bijzonder hoogleraar te Leiden niet meer werd verlengd, maar nog altijd tooit Defares zich in zijn publicaties met de titel

'professor'. Vorige week nog kreeg ik een artikel onder ogen, waarin een nieuwe kwakzalver/zakenman het middel resveratrol (een antioxidant, goed voor alles, maar zeker tegen veroudering, u kent het) propageerde. Een van zijn argumenten was dat ook 'professor Defares' het middel had aanbevolen. Hij figureerde in 2000 als zesde in de door onze Vereniging vastgestelde Toptwintig der Grootste Kwakzalvers van de XXste Eeuw en is de hoogst geplaatste thans nog in leven zijnde figuur van die lijst. Direct gevolgd door Sickinge, zevende, en Van der Schaar, die de achtste plaats bezette.

Professor Defares

Voor meer details over de carrière van Defares zij verwezen naar het boekje *Genezen is het woord niet*, waarvan de rechtmatigheid op dit moment wordt beoordeeld door de Hoge Raad na de door Sickinge tegen de VtdK en ondergetekende aangespannen rechtszaak. Kort samengevat volgt hier nog eens zijn levensloop.

James George Defares (geboren 28 april 1927 te Bandjermasin) studeerde medicijnen te Amsterdam aan de GU en promoveerde te Utrecht in 1956 op de pompwerking van het hart. Daarna was hij enige tijd werkzaam op het longfunctielaboratorium van de RU te Groningen, verbleef enkele jaren in de VS, om in 1959 wetenschappelijk hoofdmedewerker te worden bij het fysiologisch laboratorium van de RU te Leiden. Hij ging zich toeleggen op de mathematische biologie en schreef samen met professor Sneddon het standaardwerk *The Mathematics of Medicine and Biology*. Hij was een zeer productief wetenschapper en publiceerde in gerenommeerde medische vakbladen. Zijn werk trok ook aandacht in de Verenigde Staten en het Leids Universiteitsfonds (LUF), dat krachtens een K.B. bevoegd is tot het vestigen van een bijzondere leerstoel, benoemde hem in 1966 tot bijzonder hoogleraar mathematische antropobiologie. Hij werd al snel een vreemde eend in de bijt en zijn inaugurele rede van 29 april 1966 bevatte volgens LUF-chroniqueur Otterspeer 'een ongebruikelijk mengsel van briljant aperçu, weidse generalisaties en flauwe grap'. Colleges gaf hij nauwelijks en in zijn wetenschappelijk werk richtte hij zich toen al op de 'control of aging'.

Toen het LUF begin 1969 aan de Medische Faculteit advies vroeg over de verlenging van Defares' aanstelling, bleken daar al ernstige bezwaren tegen hem te leven. Hij had vrijwel geen

colleges gegeven, men had weinig waardering voor zijn activiteiten op het fysiologisch lab en maakte bezwaar tegen zijn eigen medische praktijk (hij had inmiddels in Amsterdam een praktijk geopend: *anti-aging* door middel van vitamine-suppletie, celtherapie en chelatietherapie). De faculteit bracht een negatief advies uit over zijn herbenoeming, hoewel er bij sommigen ook waardering voor zijn prestaties was. Het LUF herbenoemde Defares niettemin voor een nieuwe periode van vijf jaar, hetgeen door de faculteit 'onder protest' werd geaccepteerd. Defares beloofde bij die gelegenheid dat hij in zijn uitlatingen minder agressief zou worden. Dat lukte hem niet en nog in 1970 verscheen een groot anti-pil verhaal in de *Libelle*, met een gelijktijdig pleidooi voor zijn alternatief, het Dalkonschildje, een product geïmporteerd door de Nederlandse Vereniging voor de Gezondheidsbewaking (de NVG, een initiatief van Defares). Anonieme zegslieden spraken in dat artikel schande van Defares' aanstelling aan de RU Leiden en vonden dat je dan net zo goed Lou de Palingboer in het Convent van Kerken kon benoemen. De curatoren van de RUL kregen het er steeds moeilijker mee, vooral toen Defares in diezelfde periode tegenover *De Telegraaf* verklaarde dat het kankeronderzoek in Nederland niets voorstelde en hij zich aanhanger van Moerman betoonde.

In 1971 maanden de curatoren van de leerstoel hem nogmaals tot terughoudendheid met publiciteit en verzochten hem de titel professor te reserveren voor uitspraken op het gebied van de mathematische biologie en niet steeds als professor met foto en al in *De Telegraaf* 'over van alles en nog wat te schrijven'. Defares bleef onbekommerd in *De Telegraaf* publiceren en de curatoren traden af. In 1975 trok Defares, die inmiddels een goedlopende alternatieve praktijk in Leiden had, zich terug toen een eventuele herbenoeming ter sprake zou komen. Sindsdien heeft hij ook geen wetenschappelijke publicaties meer geproduceerd en beperkt hij zich tot op het lekenpubliek gerichte pseudo-geleerde propagandistische boeken (*Celtherapie* [1973], *Chelatietherapie, 120 jaar jong* [1987] etc.) die inhoudelijke ondersteuning moeten geven aan zijn praktijk. Sinds begin jaren '70 houdt hij praktijk aan de Boerhaavelaan te Leiden, waar hij zich bediende (bron: zijn boek *Celtherapie*) van celtherapie, hormoontherapie, orthomoleculaire therapie volgens Pauling, enzymtherapie, weefseltherapie volgens Filatow, Bogolometz-Korenchevsky-serumtherapie en Aslan-procaï-netherapie.

In *Celtherapie* prijst hij de celtherapie niet alleen aan om veroudering tegen te gaan, maar beschrijft veel casuïstiek met genezingen van

o.a. suikerziekte, tetanie, depressies, vaatziekten, managerziekte, overgangsklachten, mongolisme etc. Sindsdien schreef de inmiddels hoogbejaarde Defares nog meerdere medische boeken waarbij hij zich nog altijd als prof. dr. J.G. Defares presenteert: *U kunt langer blijven leven* (1997), *Stress zonder stress* (1993) en *Uw gids voor chelatietherapie* (2006). Strengholt is zijn uitgever en in advertenties wordt zijn professorschap natuurlijk ook steeds nadrukkelijk vermeld. Recent heeft Defares de bakens verzet, want in 2006 publiceerde hij de vuistdikke misdaadroman *De beloning* en in 2009 het 688 pagina's tellende *Sporen van God*. De website van Selexyz schreef daarover: 'James Defares was vele jaren lang overtuigd atheïst. Totdat hij besloot op onderzoek te gaan naar het bestaan van God. Zijn in 2009 uitgekomen boek *Sporen van God* is daarvan de unieke uitkomst. In *Sporen van God* gebruikt Defares materiaal uit de bijbelwetenschappen, gnostiek, archeologie, natuurkunde, biowetenschappen, psychologie, biologie, biofysica en andere disciplines om zijn eigen vragen te beantwoorden én die van de lezers. Zijn onconventionele aanpak voert hem naar gebieden die grenzen aan of buiten het domein van de oude, bekende wetenschappen.'

En nu de moraal • In een van de vele bijlagen, die Betz en Bonneux toevoegden aan hun verdediging tegen Gorter, stelden zij: 'Alhoewel professor geen beschermde titel is wordt daar normaal onder verstaan dat men benoemd en tewerk gesteld is aan een universiteit met een leer- en/of onderzoeksopdracht.' Het moge duidelijk zijn dat althans volgens deze definitie de hierboven beschreven professoren allen tot de categorie nepprofessoren gerekend kunnen worden. Helaas kan dat het grote publiek nog wel eens ontgaan en het is te betreuren dat hiertegen weinig te ondernemen lijkt. Tenzij in een proefproces ook een Nederlandse rechter het voorbeeld van de Duitse collega, die Gorter nadrukkelijk verbood zich als professor te betitelen, zou willen navolgen. De volksgezondheid en de beurs van veel mensen zouden er zeker mee gediend zijn. Verongelijkt zouden onze schertsprofessoren dan afstand van hun geliefde titel moeten doen, wellicht stilltjes voor zich uit de woorden van professor Sickbock citerend: 'Hier ga ik, verguisd en miskend, ... Het is wel bekommerlijk. Véél zegeningen heb ik de wereld nu reeds geschonken: wasmiddelen, zoetstoffen, insecten- en onkruidverdelgers, ...' Dat het ooit nog eens zo ver moge komen. ●